

U-LEAD

WITH EUROPE

Ключові аспекти розвитку гірських територій у контексті формування державної регіональної політики

ЮРІЙ ТРЕТЯК

Керівник Групи радників з впровадження державної регіональної політики
Програми «U-LEAD з Європою»

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРОЕКТ
ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ

Підтримка розвитку гірських територій – пропозиції як ...

... **системно** підійти до розвитку гірських територій в контексті формування ДРП

...реалізувати для розвитку *Українських Карпат* **можливості, закріплені у чинному законодавстві** про регіональну політику і **проектах змін** до нього

...реалізувати **довгострокові цілі розвитку** гірських територій українських Карпат

...застосувати підходи, які відповідають **кращим практикам регіонального розвитку у країнах ЄС**

ЗУ «Про засади державної регіональної політики» визначив...

МАКРОРЕГІОН	це частина території України <u>у складі декількох регіонів чи їх частин</u> , <u>об'єднаних за спільними ознаками, яким притаманні спільні проблеми розвитку</u> , в межах якої реалізуються <u>спеціальні для цієї території програми регіонального розвитку</u>
МІКРОРЕГІОН	це <u>частина території регіону, що характеризується територіальною цілісністю та особливостями розвитку</u> , в межах якої реалізуються <u>спеціальні для цієї території проекти регіонального розвитку</u>
Стаття 4 ОБ'ЄКТИ ДРП	території регіонів, <u>макрорегіонів та мікрорегіонів є об'єктами</u> державної регіональної політики
Стаття 6 ПРІОРИТЕТИ ДРП	7) запровадження дієвих інструментів державної підтримки <u>міжрегіональної інтеграції</u> , виконання <u>міжрегіональних програм і проектів</u>

До документів, що визначають державну регіональну політику, належать:

**Державна стратегія
регіонального розвитку**

7 років

План заходів з реалізації
Державної стратегії
регіонального розвитку України

3 + 4 роки

Інвестиційні програми (проекти),
спрямовані на розвиток регіонів

до 3 - 4 років

Регіональні стратегії розвитку

7 років

Плани заходів з реалізації
регіональних стратегій розвитку

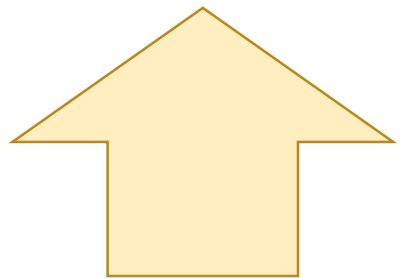
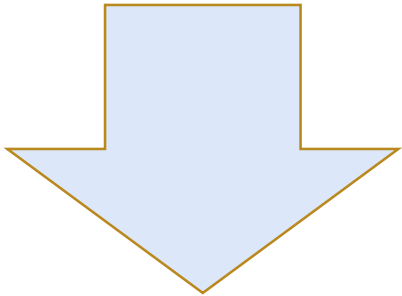
3 + 4 роки

Інвестиційні програми (проекти),
спрямовані на розвиток регіонів

до 3 - 4 років

Пропозиції щодо використання положень чинного законодавства про ДРП для розвитку гірських територій:

Державна стратегія регіонального розвитку України	Визначити у ДСРР-2027 макрорегіон «Українські Карпати» , сформулювати довгострокові цілі його розвитку
План заходів з реалізації Державної стратегії регіонального розвитку України	Визначити середньострокові організаційно-правові заходи щодо розвитку макрорегіону «Українські Карпати»
Інвестиційні програми (проекти), спрямовані на розвиток регіонів	Розробити (<i>інвестиційну, державну</i>) Програму регіонального розвитку «Макрорегіон Українські Карпати»
Регіональні стратегії розвитку	Визначити у РСР-2027 мікрорегіон «Гірські території назва області»
Плани заходів з реалізації регіональних стратегій розвитку	Визначити організаційно-правові заходи щодо розвитку мікрорегіону «Гірські території назва області»
Інвестиційні програми (проекти), спрямовані на розвиток регіонів	Розробити (<i>інвестиційну, обласну</i>) Програму регіонального розвитку мікрорегіону «Гірські території назва області»

Джерелами фінансування ДРП є:

Кошти державного бюджету (бюджетні програми)

~~Державний фонд регіонального розвитку~~

Кошти міжнародних організацій (напр. програма секторальної бюджетної підтримки ЄС для ДРП)

Державний фонд регіонального розвитку

Кошти обласного бюджету

Кошти бюджетів ОМС (співфінансування)

Кошти міжнародних організацій (напр. програми транскордонного співробітництва)

Приклад врахування питань розвитку різних типів територій у державних програмах ...

ПОСТАНОВА від 17 квітня 2019 р. № 376: Деякі питання надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на створення та ремонт існуючих спортивних комплексів при загальноосвітніх навчальних закладах усіх ступенів

Створення спортивних комплексів здійснюється на засадах співфінансування:

- для закладів, які фінансуються з обласного бюджету або розташовані у м. Києві та містах обласного значення, не більш як 70 відсотків — за рахунок субвенції та не менш як 30 відсотків — за рахунок коштів місцевих бюджетів;
- для закладів, розташованих у районах та в об'єднаних територіальних громадах, не більш як 90 відсотків — за рахунок субвенції та не менш як 10 відсотків — за рахунок коштів місцевих бюджетів;
- **для закладів, розташованих у селах (селищах), що мають статус гірських населених пунктів**, та в населених пунктах, розташованих на лінії зіткнення, **не більш як 95 відсотків — за рахунок субвенції та не менш як 5 відсотків — за рахунок коштів місцевих бюджетів.**

Державна підтримка розвитку територій у 2018-2019 роках

№ п/п	Назва державної програми	Головний розпорядник бюджетних коштів	2018 рік	2019 рік	% до попереднього року	Нормативні акти
			сума, млн. грн.	сума, млн. грн.		
1	Державний фонд регіонального розвитку	Мінрегіон	6000	7670	127,8	<p>Сторінка ДФРР http://dfrr.minregion.gov.ua/Legal-base</p> <p>Закон України "Про засади державної регіональної політики" - https://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/156-19</p> <p>Державна стратегія регіонального розвитку України на період до 2020 року - https://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-%D0%BF</p> <p>Постанова Кабінету Міністрів України від 18 березня 2015 року № 196 "Деякі питання державного фонду регіонального розвитку" https://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/196-2015-%D0%BF</p> <p>Наказ Мінрегіону від 24 квітня 2015 року № 80 "Питання підготовки, оцінки та відбору інвестиційних програм і проектів регіонального розвитку, що можуть реалізовуватися за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку" - https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0488-15</p>
79	Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на проектні, будівельно-ремонтні роботи, придбання житла та приміщень для розвитку сімейних та інших форм виховання, наближених до сімейних, та забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа*	Мінсоцполітика	517,7	717,7	138,6	<p>Постанова КМУ від 15.11.17 №877 "Про затвердження Порядку та умов надання у 2018 році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на проектні, будівельно-ремонтні роботи, придбання житла та приміщень для розвитку сімейних та інших форм виховання, наближених до сімейних, та забезпечення житлом дітей-сиріт, осіб з їх числа" - https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-2017-%D0%BF</p>
РАЗОМ			66555,2	83282,4	125,1	

Державний фонд регіонального розвитку – що далі? ...

Проекту Закону України «Про внесення змін до статті 24 1 Бюджетного кодексу України (щодо підвищення ефективності використання коштів державного фонду регіонального розвитку)»

До ДФРР додатково можуть зараховуватися також кошти, які надходять до державного бюджету **в рамках програм допомоги ЄС, урядів іноземних держав, міжнародних організацій, донорських установ для цілей регіонального розвитку**, у визначеному КМУ порядку.

2. Кошти ДФРР, що формуються відповідно до ... і відповідають **пріоритетам, визначеним у ДСРР та відповідних регіональних стратегіях розвитку** з дотриманням таких критеріїв розподілу:

1) **дві третини** — на реалізацію **програм і проектів регіонального розвитку** ..., які ... розроблені на основі технічних завдань на проекти регіонального розвитку відповідно до **планів заходів з реалізації таких регіональних стратегій розвитку** ...;

2) **одна третина** — на реалізацію **програм і проектів регіонального розвитку**, які забезпечують виконання завдань, визначених **ДСРР**, та розроблені **відповідно до плану заходів з її реалізації**, та заходів з реалізації державної політики щодо стимулювання розвитку регіонів...

План заходів у 2019-2020 рр. ДСРР 2020... (державні) програми регіонального розвитку

ПРОГРАМА РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

«ПІДТРИМКА РОЗВИТКУ ПРОБЛЕМНИХ ТЕРИТОРІЙ»

<https://decentralization.gov.ua/news/9710>

Метою програми є підтримка інтегрованих проектів розвитку проблемних територій в регіонах для посилення спроможності таких територій до зростання, покращення на цій основі умов для розвитку підприємництва, самозайнятості, особливо в нішевих сферах, креативній економіці, традиційних промислах.

Програма складається із проектів, що можуть бути реалізованими для досягнення мети програми та Стратегії за такими напрямками:

4.1. Розвиток сільських територій з низькою щільністю населення

4.2. Створення умов для розвитку гірських територій та інших територій з обмеженим потенціалом розвитку.

Напрямок 4.2:

- мінімальна сума: 1 200 000 грн.;

- максимальна сума: 12 000 000 грн.

4.3. Підтримка можливостей для розвитку територій, що підлягають реструктуризації

4.4. Створення умов для розвитку прикордонних районів у несприятливих умовах

Очікувані результати

Показники досягнення мети

4.2 . Створення умов для розвитку гірських територій та інших територій з обмеженим потенціалом розвитку.

Покращення доступності гірських поселень.

- Кількість розроблених планувальних документів, які визначають оптимальні маршрути для доріг, що забезпечують доступність гірських поселень і не порушують екосистеми, що склались.
- Кількість побудованих та відремонтованих доріг, мостів, інших об'єктів дорожньої інфраструктури.
- Кількість та протяжність маршрутів громадського транспорту у гірських територіях.

Покращення зайнятості у традиційних для гірських територій секторах: сільське, лісове господарство, народні промисли з використанням нових технологій, що не шкодять довкіллю та покращують умови праці.

- Кількість нових технологій, що впроваджено у традиційних сферах зайнятості.
- Кількість зайнятого та само зайнятого населення.
- Кількість та обсяги продажів продуктів народних промислів, нішевих продуктів, що реалізують за межі гірських територій з використанням нових технологій.

Покращення економічних можливостей територій з обмеженим потенціалом розвитку.

- Кількість проведених досліджень щодо визначення потенційних точок/сфер зростання у територіях.
- Динаміка зайнятого та самозайнятого населення.
- Покращення доступності територій до міст та перспективних ринків.

Стаття 18. Міжвідомча координаційна комісія з питань регіонального розвитку

1. Міжвідомча координаційна комісія з питань регіонального розвитку може утворюватися Кабінетом Міністрів України як тимчасовий консультативно-дорадчий орган з метою забезпечення координації діяльності органів виконавчої влади із обов'язковим залученням органів місцевого самоврядування до формування та реалізації державної регіональної політики.

Пропозиції:

- Внести зміни до Постанови КМУ від 11 травня 2016 р. № 330 «Про утворення урядових комітетів та затвердження їх посадового складу» - **надати Міжвідомчій координаційній комісії з питань регіонального розвитку статус Урядового комітету**
- Утворити у складі Міжвідомчої комісії **робочу групу з питань розвитку макрорегіонів та проблемних територій**
- Підтримати становлення та зміцнення спроможності **агенцій регіонального розвитку** як каталізатора регіонального економічного розвитку

MINISTRY OF
FOREIGN AFFAIRS
OF DENMARK
Danida

THE MINISTRY OF REGIONAL DEVELOPMENT,
CONSTRUCTION, HOUSING
AND COMMUNAL SERVICES

Дякую за увагу!

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРОЕКТ
ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ